

Соціальний працівник – це професійно підготований спеціаліст, який працює в державних (недержавних) соціальних інститутах і сприяє створенню соціальних умов для повноцінної життєдіяльності різних категорій населення, котрі потребують захисту і підтримки.

Оскільки соціальна робота має інтегральний характер, її представники мають володіти якостями педагога, психолога, медичного працівника, юриста, соціолога, державного службовця.

Соціальні проблеми освіти стосуються по суті, всіх людей, а не лише учнів і педагогів.

Взаємини соціального працівника і клієнта, що базуються на співчутті і довірі, більш нагадують дружні стосунки. Дійсно, ці взаємини передбачають допомогу клієнтові з боку соціального працівника, а не навпаки. Впевненість клієнта у тому, що така допомога йому буде надана, є головним соціальним фактором, що впливає на ефективність соціальної роботи.

1. Євнух М.Б., Сердюк О.П. Соціальна педагогіка: Підручник. – 2-г. вид., стереотип. – К.: МАУП, 2003.
2. Касянович Г.П. Моральні права і відповідальність: Теоретико-методологічний аспект: Монографія. – Львів: Ліна – Прес. 2000.
3. Лукашевич М.П. План-проспект методичного забезпечення викладання у ВНЗ предмета (соціальної роботи). – К.: МАУП, 2000.
4. Словник-Довідник для соціальних працівників та соціальних педагогів/За ред. А.Й.Капської та ін. – К.: УДЦССМ, 2000.
5. Соціальна робота в Україні/За ред. В.Полтавця – К.; 2000.
6. Соціальна робота в Україні: Навч. посіб./ І.Д.Зверева, О.В.Безпалько, С.Я.Марченко та ін.; За заг. ред.: І.Д.Зверєвої, Г.М.Лактіонової. - К.: Наук. світ, 2003. - 233 с.

## **АВТОРИТЕТ ВИКЛАДАЧА ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Сахнюк Ю.В., викладач КІСумДУ

Останнім часом на студентських форумах в мережі Інтернет жваво йде рейтингування викладачів навчальних закладів. Що оцінюють студенти, маючи на увазі авторитет викладача? Його знання і наукові досягнення? Вміння подати учбовий матеріал в доступній цікавій формі? Відношення до студентської спільноти взагалі? Що таке – авторитет викладача?

Як аксіома, і сперечатися з цим важко: авторитет викладача формується на основі симпатії та поваги до викладача.

Авторитет викладача – це інтегральна характеристика його професійної, педагогічної та особистісної значущості в колективі, яка виявляється через взаємини з колегами та студентами та впливає на ефективність навчально-виховного процесу. Причому, слід зазначити, що складовими авторитету викладача є авторитет ролі та авторитет особистості, і, слід зазначити, що в умовах трансформації суспільства переважає авторитет особистості.

Авторитет викладача є результатом розвитку:

а) предметних педагогічних знань, вмінь, навичок (знання предмету);

б) комунікативних педагогічних знань, вмінь, навичок (знання студентів та колег);

в) гностичних складових характеру (знання себе та вміння корегувати свою поведінку).

Діяльність педагога, першою чергою, пов'язана з людським чинником і передбачає наявність комунікативно-стимульовального компонента. Для його ефективної реалізації вихователь повинен мати такі особистісні якості:

- бути людиною доброю, і позитивно відноситись до кожного студента;

- вміти епатувати студентам;

- бути оптимістом;

- бути творчою людиною;

- мати педагогічний такт, тощо.

Необхідно також зауважити, що педагогічна діяльність – це найвідповідальніша галузь людської діяльності. До цієї роботи можна допустити тільки тих осіб, які мають до неї хист та інші особистісні якості, що сприяють цій діяльності.

Слід враховувати такий аспект: у складних умовах життєдіяльності основним інструментом виховного впливу на вихованців є особистість педагога, його професійна майстерність, рівень зрілості в педагогічній діяльності та особистісні якості.

Головне призначення педагога полягає в тому, щоб своєю високою мораллю, любов'ю до людей, знаннями, працелюбністю та іншими якостями стати взірцем для наслідування з боку студентів і особистим прикладом виховувати у них людяність.

Наприклад, професійно важливими якостями європейських учителів вважаються високий рівень самоконтролю, емоційна

врівноваженість, комунікабельність, готовність до співробітництва, впевненість у собі, а також низькі показники депресії.

Багато вчених приходять до висновку, що необхідно при визначенні професійної здатності враховувати три моменти:

- наявність спеціальних задатків (вибіркової установки) до обираємої педагогічної професії;
- наявність спеціальних (педагогічних) здібностей, котрі б полегшували засвоєння педагогічних знань і навичок роботи;
- наявність здібностей до "пошуку свого інтерперсонального середовища", які б полегшували реалізацію власного природного потенціалу.

Чому вчителі з однаковими знаннями, досвідом і навіть бажанням добре робити свою справу роблять її все ж по-різному? Тому, що кожний вчитель – це неповторна особистість, а, відповідно, неповторне його спілкування з учнями. І у всіх воно проходить по-різному. Адже педагогічне спілкування – це єдина магістраль, по якій вчитель транслює все хороше, що вміщує його особистість, на особистість учня. І не дуже хороше. Зв'язок цей взаємопов'язаний – від вчителя до учня і від учня до вчителя. І все, що відбувається між ними, називають міжособистісною взаємодією.

Безперечно, видатний педагогічний талант, як і політичний, артистичний чи лікарський, виявляється досить рідко. Педагогічна діяльність потребує особливих якостей від людини, а особливо для того, щоб стати авторитетним викладачем.

1. Болотін Ю.П., Окса М.М. «Лекції з історії педагогіки України.» – Мелітополь, 1996.
2. Окса М.М. «Вивчення дисциплін загальнопедагогічної підготовки вчителя у педагогічних вузах України (1917-1991 рр.)» – К., 1997.
3. Ягупов В.В. «Педагогіка» - навчальний посібник, Київ 2002 р.

## **ВДОСКОНАЛЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ**

Булашенко А. В., викладач ШІ Сум ДУ

Однією з найважливіших соціальних функцій будь-якої держави є організація ефективної й адекватної системи освіти. За радянських часів на значній частині світового ринку праці склалася певна система відносин роботодавець-фахівець, на задоволення вимогам якої і була спрямована відповідна система освіти, що мала, як позитивні так і